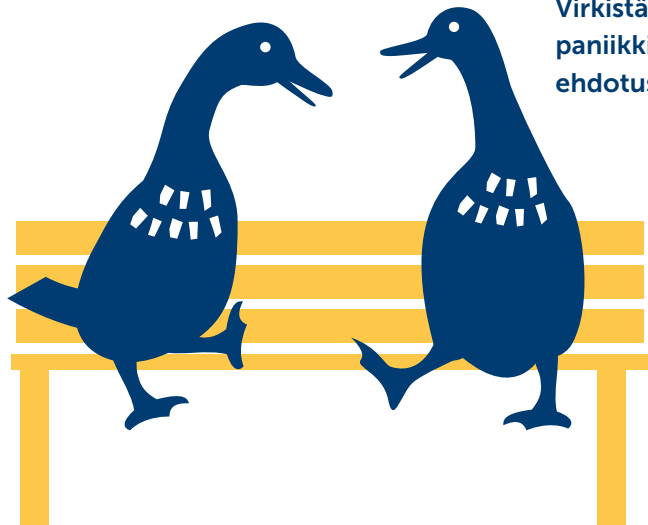

Tietotilinpäätös 2025

Tietotyöryhmä 7.4.2026
Kaupungin johtoryhmä 31.3.2026
Kaupunginhallitus xx.xx.2026

No, pistetäänkö tämä
kuntoon ennen kuin se
päätyy valtuustosalin
ihmeteltäväksi?

Virkistävän vähän
paniikkia sisältävä
ehdotus.

raisiO

Sisällys

1. Johdanto	3
2. Tietotyöryhmän vuosi	4
3. Tietosuoja ja tietoturvallisuuden toteuttaminen	6
3.1. Tietoturvallisuuden organisoituminen ja vastuut	6
3.2. Tietosuojaselosteet, vaikutustenarvioinnit ja seloste käsittelytoimista	7
3.3. Rekisteröidyn oikeuksien toteutuminen	7
3.4. Tietoturvallisuuden periaatteet ja käytänteet	9
3.5. Tietoturvaluustoimenpiteet 2025	10
4. Tiedonhallinta	12
4.1. Tiedonhallintamalli	12
4.2. Asiakirjajulkisuuskuvaus	12
4.3. Muutosvaikutusten arviointi	13
4.4. Asianhallinta, asiarekisteri ja asiakirjahallinto	13
4.5. Tiedonohjaus- ja tiedonhallintasuunnitelmat	14
5. Lainsäädäntö ja muu ohjeistus	16
6. Tietojohtamisen kehittäminen	17
7. Yhteenveto ja ajatuksia jatkosta	18

Hyvä tieto kestää katsomisen.

1.

Johdanto

Tietotilinpäättös tarjoaa ajantasaisen tilannekuvan organisaation tietojen käsittelyn nykytilasta sekä arvion tietosuojan, tietoturvan ja tiedonhallinnan toteutumisesta. Tietotilinpäättöksessä kartoitetaan tietojen käsittelyyn liittyviä kehittämistarpeita ja niiden edellyttämiä toimenpiteitä. Tavoitteena on tukea tietosuoja- ja tietoturvatyön tekemistä ja lisätä tekemisen vaikuttavuutta. Tietotilinpäättös toimii myös yhtenä osoitusvelvollisuuden toteuttamisen välineenä ja sisäisen valvonnan raporttina.

Osoitusvelvollisuus tarkoittaa, että Raision kaupungin on kyettävä osoittamaan dokumentoidusti, että se noudattaa tietosuojaan liittyvää lainsäädäntöä, hyvää tietojenkäsittelytapaa ja hyvää tiedonhallintatapaa. Tällä tavalla pyritään kehittämään Raision kaupungin tietojen käsittelyä ja organisaation ymmärrystä tietojen ja tietoturvallisuuden merkityksestä. Raision kaupungin tietotilinpäättöksessä seurataan ja raportoidaan myös tiedonhallintalain mukanaan tuomien velvoitteiden toteutumista.

Raision kaupungin missio ”rakennamme rohkeasti kestäväää tulevaisuutta ja hyvää elämää” ohjaa myös tietojen vastuullista käsittelyä: tiedonhallintaa ja tietoturvallisuutta kehittämällä luodaan pohjaa kestäväälle, pitkäjänteiselle kasvulle. Tämä tukee kaupungin visiota vuodelle 2040, jonka mukaan Raisio on vihreä ja turvallinen kasvukaupunki. Visiota toteutetaan käytännönläheisesti yhdistämällä tietosuojan ja tietoturvan periaatteet kaupungin kehityshankkeisiin ja hankintaprosesseihin sekä varmistamalla, että kaupunkilaiset ja muut sidosryhmät voivat luottaa tietojensa turvalliseen käsittelyyn.

Raision arvot rohkeus, yhteisöllisyys, avoimuus ja kestävyys näkyvät tietotilinpäättöksessä monella tavalla. Rohkeus ilmenee uusien tietoturvaratkaisujen ja -prosessien käyttöönottona ja kestävyys paitsi ekologisissa valinnoissa myös pitkäjänteisessä tiedonhallinnassa ja riskienhallinnassa. Avoimuus puolestaan korostuvat siinä, miten kaupunki tiedottaa tietojen käsittelyyn liittyvistä kysymyksistä sekä pyrkii osallistamaan sidosryhmät. Yhteisöllisyys korostuu sekä kaupungin sisäisessä että seudullisessa yhteistyössä.

Tämä tietotilinpäättös kuvaa Raision kaupungin tietojen käsittelyyn liittyvää toimintaa vuonna 2025. Kaupungin tietotyöryhmä on kokoontunut aktiivisesti vuoden 2025 aikana ja työryhmän työskentely on ollut keskeisessä roolissa tietotilinpäättökseen liittyvien asioiden käsittelyssä, työstämisessä ja kehittämisessä. Näin varmistetaan, että tietojen käsittelyprosessit kehittyvät jatkuvasti, tukevat kaupungin strategisia tavoitteita ja antavat kaupunkilaisille sekä muille sidosryhmille näkyvän osoituksen Raision vastuullisesta toiminnasta – kohti vihreää ja vetovoimaista tulevaisuutta.

2.

Tietotyöryhmän vuosi

TIETOTYÖRYHMÄ KOKOONTUI VUONNA 2025 SEITSEMÄN KERTAA
(1/2025–11/2025).

Tietotyöryhmä käsittelee tietosuojan, tietoturvan ja tiedonhallintaan liittyviä kaupungin toimintaan kuuluvia ajankohtaisia asioita. Tietotyöryhmässä toimivat Raision kaupungin eri toimi- ja palvelualueiden edustajat seuraavanlaisesti:

- **DIGIPALVELUT:** IT-päsuunnittelijat Ilari Nummila ja Ville Auvinen (syksy) sekä tietohallintojohtaja Eero Rostiala
- **ELINVOIMA- JA KILPAILUKYKYTOIMIALA:** paikkatietoinsinööri Erno Hämäläinen ja yritys- ja työllisyyspalvelujen palvelupäällikkö Outi Niemi
- **HENKILÖSTÖPALVELUT:** työhyvinvointiasiantuntija Marja Ranta (kevät), henkilöstösuunnittelija Emilia Rainiola (syksy)
- **PÄÄTÖKSENTEKOPALVELUT:** kaupunginjuristi Timo Lankinen, tiedonhallinta-asiantuntija Anu Eriksson ja tiedonhallintasihteeri Anu Kasanen
- **SIVISTYS- JA VAPAA-AIKATOIMIALA:** talouspäällikkö Esa Ilanti, palvelusihteeri Anu Vanttinen, digipedagoginen asiantuntija Minna Taatila ja palvelusihteeri Taina Pietikäinen
- **TALOUSPALVELUT:** taloussuunnittelija Timo Ojala

Vuoden 2025 aikana tietoturvan kehittämisessä keskityttiin erityisesti tekoälypohjaisen verkkovalvontajärjestelmän käyttöönottoon, millä vahvistettiin kaupungin kykyä havaita tietoturvapoikkeamia ja reagoida niihin nopeammin. Samalla valmisteltiin ja otettiin käyttöön uusi tietosuojan ja -turvan koulutusalausta CyberCoach, joka tarjosi uudenlaisen tavan mikrokoulutusten avulla osallistaa henkilöstö oppimiseen. Uuden teknologian ja koulutustavan käyttöönottoon panostettiin kouluttajaresurssilla syksyn 2025 ajaksi. Koulutusten etenemistä ja vaikutuksia seurattiin aktiivisesti keräten sekä käyttäjäpalautetta, että järjestelmän antamaa palautetta käyttäjämäärästä ja koulutusten suorituksista. Lisäksi käytiin läpi tietoturvapoikkeamien ilmoitus- ja käsittelyprosessia sekä tiedotettiin henkilöstölle uudistetusta sähköisestä lomakkeesta, jonka avulla tietosuoja ja -turvapoikkeamien ilmoittaminen on aiempaa selkeämpää ja yhdenmukaisempaa.

Tietosuojan näkökulmasta vuonna 2025 analysoitiin useita valtakunnallisia tapauksia ja niistä johdettuja oppeja Raision toiminnan kehittämiseksi. Esimerkkitapauksissa pyrittiin käsittelemään sellaisista asioista, joilla oli vaikutusta Raision kaupungin tietosuojan toteuttamiseen. Samalla seurattiin tiiviisti tietosuoja-asetuksen (GDPR) sekä uusien EU:n digisäädösten, kuten

digipalveluasetus (DSA) ja EU:n tekoälysäädös (AI Act), toimeenpanoa ja ryhdyttiin suunnittelemaan niiden käytännön soveltamista kaupungin prosesseissa. Tietosuojan vaikutustenarviointeja toteutettiin niissä tapauksissa, joissa se oli välttämätöntä. Lisäksi päivitettiin tietosuojaselosteita niiden edellyttämällä tavalla.

Tiedonhallinnan osalta tietotyöryhmässä käsitellyt asiat liittyivät mm. asiakirjajulkisuuteen ja Suomi.fi viestit-palvelun käyttöönottoon. Tietotyöryhmässä todettiin tarve, jonka mukaan päätöksentekopalvelut laati kaupungille yhteisen ohjeistuksen ja prosessikuvauksen tietopyyntöjen käsittelystä. Suomi.fi viestien käyttöönotto liittyy valtionhallinnon Digi Ensin-hankkeeseen, jossa on tarkoituksena edistää sähköistä viranomaisviestintää. Tietotyöryhmässä pohdittiin ja seurattiin käyttöönoton edistymistä eri palvelualueilla. Lisäksi tietotyöryhmässä käsiteltiin tiedonhallintamalliin tallennettujen tietojärjestelmien tietojen tarkistuksia, tietoaineistojen siirtoa Varhalle sekä sähköisen allekirjoituksen käyttöönottoa.

**Kaupungintalolla on nähty kaikenlaista.
Mielellään ei tietomurtoa.**

3.

Tietosuoja ja tietoturvallisuuden toteuttaminen

Tietosuoja-asetuksen (artikla 24) mukaan rekisterinpitäjä on vastuussa siitä, että se toteuttaa tarvittavat tekniset ja organisatoriset toimenpiteet, joilla osoitetaan, että henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan tietosuoja-asetuksen vaatimuksia. Rekisterinpitäjän on huomioitava henkilötietojen käsittelyn luonne, laajuus, asiayhteys ja tarkoitukset sekä luonnollisten henkilöiden oikeuksiin ja vapauksiin kohdistuvat, todennäköisyydeltään ja vakavuudelta vaihtelevat riskit ja suhteutettava toimenpiteet näiden mukaisesti. Teknisillä ja organisatorisilla toimenpiteillä tarkoitetaan esimerkiksi henkilöstön koulutuksia, sisäisiä ohjeistuksia ja määräyksiä, salassapitosopimuksia ja -sitoumuksia, tila- ja käytönvalvontaa, pääsynhallinta, päivitysten ja muutosten hallintaa, fyysistä turvallisuutta, henkilötietoturvallisuutta, toimittajien ja sopimusten hallintaa, tietoturvallisuuden hallintaa, tietojen salausta, tietojen anonymisointia ja pseudonymisointia, tietojärjestelmien ja rekistereiden auditointeja, etäkäyttöyhteyksiä, teknisiä rajoituksia, tarkastus- ja valvontajärjestelmiä, käytännösääntöjen sekä sertifikaattien käyttöä.

3.1. Tietoturvallisuuden organisoituminen ja vastuut

Hallintosäännön mukaisesti Raision kaupungin tietosuojavastaavana toimii kaupunginjuristi ja tietoturvallisuusjärjestelyistä vastaa tietohallintojohtaja.

Kaupunginhallitus toimii rekisterinpitäjänä niiden henkilörekistereiden osalta, jotka kuuluvat konsernipalveluyksikköön. Lautakunnat taas toimivat rekisterinpitäjinä oman toimialansa rekistereiden osalta. Kaupunginjohtaja toimii vastuuhenkilönä kaupunginhallituksen, keskusvaalilautakunnan, tarkastuslautakunnan, lupalautakunnan ja infralautakunnan rekistereiden osalta. Sivistysjohtaja toimii vastuuhenkilönä sivistyslautakunnan ja hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan (31.5.2025 saakka vapaa-aikalautakunta) rekistereiden osalta.

Kaikki tieto ei kuulu samaan multakasaan.

Kaupunginjuristi toimii kaupungin tietosuojavastaavana. Konsernipalveluiden tietosuojasta vastaava on kaupunginjuristi. Sivistus- ja vapaa-ajan tietosuojasta vastaava on sivistyspalveluiden talouspäällikkö. Elinvoima- ja kilpailukykytoimialan tietosuojasta vastaavana toimii paikkatietoinsinööri.

Henkilötietojen käsittelystä sopimus

Tietosuojaselosteisiin liittyvää henkilötietojen käsittelyn sopimusta kysyttiin aina, kun laadittiin tietosuojaseloste. Pääsopimuksen yhteydessä pitää olla aina mukana henkilötietojen käsittelyn sopimus. Jos palvelussa tai toiminnassa muodostuu kokonaan uusi henkilörekisteri tai jos tietosisältö muuttuu nykyisestä tietosuojaselosteesta, on seloste päivitettävä tai tehtävä kokonaan uusi seloste. Henkilötietojen käsittelyä koskeva sopimus on aina tallennettava asianhallintajärjestelmän sopimushallintaan. Ohjelmaan pitää tehdä samalla hälytykset sopimuksen uusimistarpeesta.

3.2. Tietosuojaselosteet, vaikutustenarvioinnit ja seloste käsittelytoimista

Raision kaupunki ylläpitää henkilörekisterien tietosuojaselosteita, jotka on tarkoitettu rekisteröityjen informoimiseen siitä, mitä tietoja rekisteröidyistä kerätään, mihin perusteisiin tietojen kerääminen perustuu ja miten henkilötiedot on suojattu. Tietosuojaselosteet löytyvät Raision kaupungin kotisivuilta. Lisäksi kaupunki laatii tietosuojan vaikutustenarviointeja tilanteissa, joissa kaupungissa esimerkiksi otetaan käyttöön uusia tietojärjestelmiä ja niiden toimintaperiaatteisiin tehdään merkittäviä muutoksia.

Raision kaupunki ylläpitää myös selostetta organisaation vastuulla olevista käsittelytoimista. Seloste käsittelytoimista -asiakirja on tarkoitettu vain sisäiseen ja tietosuojaviranomaisten käyttöön. Seloste käsittelytoimista on laadittu tietosuojaselosteiden yhteenvedosta, joka sisältää tiedot julkisen verkkosivuilla olevan tietosuojaselosteen tietojen lisäksi.

Rekisterinpitäjän tai henkilötietojen käsittelijän sekä tarvittaessa rekisterinpitäjän tai henkilötietojen käsittelijän edustajan on pyydettyäessä saatettava seloste valvontaviranomaisen saataville. Selostetta käsittelytoimista ylläpidetään tiedonhallintamallin kuvausjärjestelmässä. Asianhallintajärjestelmään on tallennettu yhteenveto asian nimellä "Seloste käsittelytoimista" ja asianumerolla 781/07.01.01/2023.

3.3. Rekisteröidyn oikeuksien toteutuminen

Jokaisella on oikeus henkilötietojensa suojaan. Tietosuoja on perusoikeus, jonka tarkoituksena on turvata rekisteröidyn oikeuksien ja vapauksien toteutuminen henkilötietojen käsittelyssä. Tietosuojan tarkoituksena on osoittaa milloin ja millä edellytyksillä henkilötietoja voidaan käsitellä. Rekisterinpitäjän velvollisuus on huolehtia rekisteröidyn oikeuksien toteutumisesta. Näitä ovat muun muassa rekisteröidyn oikeus saada tietoa henkilötietojen käsittelystä, oikeus saada pääsy tietoihin ja oikeus oikaista virheellisiä tietoja. Rekisterinpitäjän tulee informoida rekisteröityjä henkilötietojen käytöstä avoimesti ja selkeästi.

Rekisterinpitäjän tulee myös varautua mahdollisiin henkilötietojen tietoturvaloukkauksiin ja harjoitella niihin varautumista käytännössä.

Rekisterinpitäjän tulee tilastoida henkilötietojen tietoturvaloukkaukset ja ilmoittaa niistä tietosuojavaltuutetun toimistolle ja tietyin edellytyksin myös rekisteröidyille. Henkilötietojen käsittelijöillä on velvollisuus puolestaan ilmoittaa henkilötietojen tietoturvaloukkauksista rekisterinpitäjälle.

Tietosuojaselosteissa kuvataan tietojen käyttöoikeudet, säilytysajat ja mahdolliset tietojen säännölliset luovutukset. Henkilötietoja käsittelevät vain sellaiset henkilöt, jotka tarvitsevat tietoja työtehtäviensä hoitoon ja asia varmistetaan käsittelijöiden henkilökohtaisella tunnistautumisella.

Tietosuoja-asetuksen mukaiset pyynnöt

Raision kaupunki on vastaanottanut tietosuoja-asetuksen mukaisia pyyntöjä seuraavasti.

Pyyntö	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Rekisteritietojen korjaamisvaatimus	0 kpl	n.a.	0 kpl	0 kpl	0 kpl	0 kpl
Rekisteritietojen tarkastuspyyntö	0 kpl	n.a.	1 kpl	1 kpl	0 kpl	0 kpl
Tietosuoja-asetukseen perustuvan suostumuksen peruuttaminen	0 kpl	n.a.	0 kpl	0 kpl	0 kpl	0 kpl

Tietoturvaloukkaukset

Raision kaupungissa on havaittu tietosuoja-asetuksen mukaisia tietoturvaloukkauksia seuraavasti.

Tietoturvaloukkaus	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ei aiheutunut riskiä	2 kpl	3 kpl	1 kpl	2 kpl		
Aiheutui riski	0 kpl	1 kpl	0 kpl	3 kpl	1 kpl	2 kpl
Aiheutui korkea riski	0 kpl	1 kpl	1 kpl	0 kpl		

**Tietosuojavastaava Timo Lankisen kommentti:
Vuosi 2025 – hyvä vuosi tietosuojalle**

”Vuosi 2025 sujui Raision kaupungilla tietosuojan kannalta todella hyvin. Tietosuojaselosteet pidettiin ajan tasalla, ja vuoden lopussa niitä oli yhteensä 77. Vuoden aikana tehtiin myös kaksi vaikutustenarviointia, mikä kertoo siitä, että asioita käytiin läpi huolellisesti.

Tietosuojan ja tietoturvan vastuut toimivat selkeästi, ja rekisterit pysyivät kunnossa eri toimialoilla. Myös selostetta käsittelytoimista ylläpidettiin aktiivisesti, ja rekisteröidyn oikeuksiin sekä mahdollisiin tietoturvaloukkauksiin reagoitiin suunnitelmallisesti.

Kaiken kaikkiaan 2025 oli onnistunut ja hallittu vuosi – tietosuoja pysyi arjen tekemisessä hyvin mukana ja toimi niin kuin piti.”

3.4. Tietoturvallisuuden periaatteet ja käytänteet

Raision kaupungin tietoturvaperiaatteet on hyväksytty Raision kaupungin johtoryhmässä. Tiedon suojaaminen ja tiedon oikeellisuuden turvaaminen ovat keskeisiä edellytyksiä kaupungin toimintojen häiriöttömälle toteuttamiselle kaikissa tilanteissa. Tietoturvaperiaatteet ovat korkean tason tavoitetilan koko tietoturvalle. Tietoturvaperiaatteet ovat kiinteä osa kaupungin muuta johtamista ja ovat perusta tietoturvakäytänteille, -standardeille, -suosituksille ja -ohjeille. [Tietoturvaperiaatteet](#) on julkaistu Raision sisäiseen intraan Raittiin.

Raision kaupungin tietoturvakäytänteet on hyväksytty Raision kaupungin johtoryhmässä.

Tiedon suojaaminen ja tiedon oikeellisuuden turvaaminen ovat keskeisiä edellytyksiä kaupungin toimintojen häiriöttömälle toteuttamiselle kaikissa tilanteissa. Tietoturvakäytänteet ovat tietoturvaperiaatteista johdettu teknologiarippumaton korkean tason kuvaus niistä käytänteistä, joita kaupungissa edellytetään noudatettavan, jotta kaupungin tietoturvan tavoitetila pystytään toteuttamaan. Tietoturvaperiaatteet ovat kiinteä osa kaupungin muuta johtamista ja ne ovat perusta tietoturvastandardeille, -suosituksille ja -ohjeille.

[Tietoturvakäytänteet](#) on julkaistu Raision sisäiseen intraan Raittiin.

[Tietoturvaohjeet](#) on julkaistu Raision sisäiseen intraan Raittiin.

3.5. Tietoturvaluustoimenpiteet 2025

Vuonna 2025 kaupungissa jatkettiin merkittäviä toimenpiteitä tietoturvan vahvistamiseksi, erityisesti teknisen infrastruktuurin osalta. Palvelin- ja tietoliikenneympäristöä päivitettiin uusimalla vanhentuneita palvelimia, kytkimiä ja tukiasemia, joiden käyttöikä oli osittain jo ylittynyt. Näin varmistettiin sekä parempi suorituskyky, että tietoturvan perustason parantuminen. Samassa yhteydessä monivaiheinen tunnistautuminen (MFA) on pakotettu käyttöön hallinnon palveluja ulkoverkosta käytettäessä.

Koulutus ja osaaminen

Vuoden 2025 aikana korostui erityisesti esihenkilöiden rooli tietoturva- ja tietosuojakoulutuksen tukijoina ja kannustajina (esihenkilöfoorumi ja CyberCoach-info).

Kaupunki siirtyi aiemmasta Granite-koulutusympäristöstä uuteen CyberCoach-mikrokoulutusalueeseen, jonka käyttöönotto ajoittui touko-kesäkuulle. CyberCoach integroituu Microsoft Teams -ympäristöön ja on käytettävissä myös internet-selaimella. Mikrokoulutusmoduulit on suunniteltu suoritettavaksi lyhyissä osissa työn ohessa, koulutuksen kokonaiskeston ollessa noin 2 tuntia pakollisten osuuksien osalta. Koulutuskokonaisuuksia ovat kaikille yhteiset tietosuojan ja tietoturvan perusteet, mutta lisäksi esihenkilöille on pakollinen esihenkilötyön lisäkoulutus sekä etätöitä tekeville etätöiden lisävaatimukset kokonaisuudet.

Henkilöstölle järjestettiin laaja käyttöönotto- ja keskusteluinfo 5.6.2025, ja Raitille julkaistiin uutinen sekä ohjeistuksia.

Syksyn 2025 tilanne CyberCoach-loppuraportin mukaan:

- CyberCoach-koulutukseen osallistui 477 työntekijää 29 eri koulutuskerralla
- Käyttäjämäärä kasvoi 18.8.–17.12. välillä 150 → 620 käyttäjään
- Suoritettuja yksittäisiä koulutusmoduuleja oli 1175 → 5316
- Käyttäjäpalautteen kokonaiskuva oli erittäin positiivinen: lyhyet 5–10 minuutin jaksot, selkeä teema per moduuli, helppo sovittaa työpäivään

Kehityskohteita:

- rullaava teksti ja toistuvat "Jatka"-painikkeet koettiin osin raskaiksi
- rahvaanomaiseksi koettu kuvitus ja yritysmaailmaan painottuvat esimerkit
- toiveita kuntatyöhön kohdennetuista moduuleista, esim. opettajille omat polut

CyberCoach-kokonaisuus muodostaa selkeän parannuksen aiempiin koulutusratkaisuihin, ja uusi alusta tukee hyvin kaupungin tietotilinpäätöksessäänkin aiemmin korostettua jatkuvan henkilöstökoulutuksen mallia.

Tietoliikenneverkkoympäristön valvonta

Tietoturvan teknistä perustasoa vahvistettiin vuonna 2025 ottamalla käyttöön edistyksellinen, tekoälyyn perustuva verkkovalvontaratkaisu. Järjestelmä tarkastelee verkkoliikennettä ja oppii ympäristön normaalia käyttäytymistä tunnistaakseen poikkeamia, kuten epätavallisia kirjautumisaikoja tai -paikkoja.

Raisio toimi kuntakentässä edelläkävijänä ottamalla tämän kaltaisen teknologian käyttöönsä, sillä vastaavia ratkaisuja on Suomessa hyödynnetty aiemmin vain valtionhallinnossa ja yritysmaailmassa.

Raporttien perusteella tietoturvatilanne oli vakaa, eikä ympäristössä havaittu merkittäviä poikkeamia. Verkkovalvonta tuki ajantasaisen tilannekuvan muodostamista ja auttoi tunnistamaan normaalista poikkeavaa käyttäytymistä varhaisessa vaiheessa. Kokonaisuutena ratkaisu vahvisti kykyä seurata tietoturvatilannetta jatkuvasti ja tuki ennakoivaa riskienhallintaa osana kaupungin tietoturvan kehittämistä.

Tietoturvavastaava Eero Rostialan kommentti – tietoturva 2025

”Vuosi 2025 oli tietoturvassa selkeä ”perustan vahvistamisen” vuosi: verkkovalvonnan automatisointi ja CyberCoach-koulutusalan laaja käyttöönotto nostivat sekä teknistä että inhimillistä suojaustasoa. Kokemus osoittaa, että pelkkä teknologia ei riitä vaan poikkeamien ja havaintojen ilmoittamisen, hyvien salasana- ja laitekäytäntöjen sekä jatkuvan koulutuksen merkitys korostuu, jotta tietoturvallisuus jalkautuu arkeen”.

**Verkko ei ole mikään
Kerttulan jäähallin avoin
yleisövuoro.**

**Sielläkin sentään tiedetään,
kuka on jäällä.**

4.

Tiedonhallinta

Tiedonhallintalaki luo perustan viranomaisen toiminnassa syntyvien tietojen käsittelylle niiden koko elinkaaren ajan. Raision kaupunki on tiedonhallintalaissa tarkoitettu tiedonhallintayksikkö, jota koskevat ko. lain velvoitteet.

Tiedonhallinnalla varmistetaan viranomaisen tietoaineistojen yhdenmukainen ja laadukas hallinta sekä tietoturvallinen käsittely. Tärkeää on julkisuusperiaatteen toteuttaminen. Tiedonhallintaa kuvataan ja ohjataan mm. tiedonhallintalain vaatimusten mukaisella tiedonhallintamallilla, tiedonohjaussuunnitelmalla sekä asiakirjajulkisuuskuvauksella. Asianhallinta ja asiakirjahallinto muodostavat tärkeän osan viranomaisen tiedonhallintaa.

Tiedonhallintaan ja asiakirjahallintoon liittyvät vastuut on määritelty Raision kaupungin hallintosäännön luvussa 8.

4.1. Tiedonhallintamalli

Tiedonhallintamalli on tiedonhallintalain mukainen kuvaus Raision kaupungin eri tehtävien hoidossa toteutettavasta tiedonhallinnasta. Tiedonhallintamallissa kuvataan kaupungin toimintaprosessit, tietovarannot, tietojärjestelmät ja näihin liittyvät vastuut. Mallissa kuvataan myös tietoturvallisuuden toteuttamiseen liittyvät toimenpiteet. Kuvauksia on mahdollista laajentaa sisältämään myös teknologiat ja kyvykkyydet, jolloin mallista muodostuu myös kokonaisarkkitehtuurikuvaus.

Tiedonhallintamallin kuvauksilla hahmotetaan kaupungin toiminnan ja tietopääoman kokonaisuus, tunnistetaan kehittämiskohteita ja vähennetään päällekkäistä tiedonkeruuta ja tietojärjestelmiä. Tiedonhallintamallin tarkoituksena on parantaa ja jäsentää palvelujen, asiankäsittelyn ja tietoaineistojen hallinnan suunnittelua ja toteuttamista, edistää tiedonsaantia koskevien oikeuksien ja rajoitusten toteuttamista, vähentää moninkertaista tietojen keruuta, parantaa tietojärjestelmien ja tietovarantojen yhteentoimivuuden toteuttamista sekä edistää tietoturvallisuuden ylläpitämistä.

Raision kaupungin tiedonhallintamallia ylläpidetään ARC-järjestelmässä. Ensimmäinen versio tiedonhallintamallista valmistui loppuvuonna 2024. Vuonna 2025 pidettiin infot ja järjestelmän käyttökoulutukset palvelualueille. Lisäksi aloitettiin tietojärjestelmätietojen tarkistustyö sekä tietojärjestelmien kriittisyysluokittelun työstäminen. On tärkeää, että kaupungilla on yhteiset kriteerit järjestelmien kriittisyydelle läpi organisaation. Kriittisyysarviointia jatketaan vuoden 2026 aikana.

4.2. Asiakirjajulkisuuskuvaus

Tiedonhallintalain mukainen asiakirjajulkisuuskuvaus antaa asukkaille ja sidosryhmille yleiskuvan Raision kaupungin tietovarannoista ja tietoaineistoista. Asiakirjajulkisuuskuvaus toteuttaa julkisuusperiaatetta ja tukee viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisia tiedonsaantioikeuksia.

Tavoitteena on auttaa asukkaita ja sidosryhmiä kohdistamaan ja yksilöimään tietopyyntönsä.

Asiakirjajulkisuuskuvaukset on saatavilla Raision kaupungin verkkosivuilla, ja sitä päivitetään säännöllisesti tietovarantoihin ja tietojärjestelmiin tehtävien muutosten yhteydessä. Kuvausta ylläpidetään ARC-järjestelmässä ja se muodostuu tiedonhallintamallin tiedoista.

Vuonna 2025 laadittiin uusi kaupungin sisäinen ohje julkisuuslain mukaisiin tietopyyntöihin vastaamisesta.

4.3. Muutosvaikutusten arviointi

Suunniteltaessa tiedonhallintamallin sisältöön vaikuttavia olennaisia hallinnollisia uudistuksia ja tietojärjestelmien käyttöönottoa tiedonhallintamallin mukaan tiedonhallintayksikössä on arvioitava näihin kohdistuvat muutokset ja niiden vaikutukset suhteessa tiedonhallinnan vastuisiin, tietoturvasuhteisiin ja -toimenpiteisiin, tietoa-aineistojen muodostamista ja luovutustapaa koskeviin vaatimuksiin, asianhallinnan ja palvelujen tiedonhallinnan vaatimuksiin sekä muualla laissa säädettyihin asiakirjojen julkisuuteen, salassapitoon, suojaan ja tiedonsaantioikeuksiin.

Raision kaupungissa laadittiin vuoden 2024 aikana tiedonhallinnan ja tietoturvan muutosvaikutusten arvioinnin prosessi. Muutosvaikutusten arvioinnilla pyritään mm. ennakoimaan taloudellisia ja toiminnallisia riskejä. Raision kaupungin MVA-prosessi sisältää muutosilmoituksen, joka tehdään digipalveluiden palveluportaalissa. Ilmoituksen perusteella palvelualue, tietohallinto ja tiedonhallinta katsovat yhdessä minkälaisesta muutoksesta on kyse ja onko tarve tehdä varsinainen muutosvaikutusten arviointi. Varsinaiseen muutosvaikutusten arviointiin käytetään excel-pohjaa, joka perustuu tiedonhallintalautakunnan suositukseen. Arvioinnin tai ilmoituksen käsittelyn jälkeen muuttuneet tiedot päivitetään tiedonhallintamalliin.

Vuonna 2025 jatkettiin MVA-prosessin jalkautusta organisaatioon. Prosessin toimintatapa käytiin läpi palvelualueiden kanssa tiedonhallintamallia koskevien infojen yhteydessä.

4.4. Asianhallinta, asiarekisteri ja asiakirjahallinto

Asiakirjahallinto ohjaa, valvoo ja kehittää asiakirjatietojen tuottamista, käsittelyä, säilyttämistä, tuhoamista ja arkistointia.

Tiedonhallintalain mukaan tiedonhallintayksikön on ylläpidettävä viranomaisen käsittelyssä olevista ja olleista asioista asiarekisteriä, johon rekisteröidään asiaa, asiansäilyttämistä ja asiakirjoja koskevat tiedot. Viranomaisen on rekisteröitävä viipymättä sille saapunut tai sen laatima asiakirja asiarekisteriin. Tiedonhallintalaki säättää myös viranomaisen itsensä laatimien asiakirjojen rekisteröinnistä sekä saapuvien ja itse laadittujen asiakirjojen metatiedoista.

Raision kaupungin asiarekisterissä on tietoja vireille pannuista asioista, näiden käsittelyvaiheista ja niihin liittyvistä asiakirjoista. Asiarekisteriin kuuluvia tietoja sisältyy asianhallintajärjestelmään, mutta myös eri operatiivisiin tietojärjestelmiin.

sekä paperiaineistoon. Raision kaupungissa on yksi asianhallintajärjestelmä eri viranomaisten hallinnollisten asioiden käsittelyä varten. Asianhallinnan osalta Raision kaupungin kirjaamo on tärkeä linkki saapuvien asiakirjojen rekisteröinnissä. Asianhallintajärjestelmä sisältää myös toimielinten päätöksenteon.

Tiedonhallintalaki edellyttää viranomaisen laatimien asiakirjojen säilyttämistä sähköisesti sekä viranomaiselle saapuneiden arkistoitavien asiakirjojen saattamista sähköiseen muotoon. Raision kaupungissa edistetään sähköistä säilyttämistä ja arkistointia vuosittain laajentamalla yhteisen sähköisen säilytysjärjestelmän käyttöä.

Vuonna 2025 asianhallintajärjestelmän osalta valmistauduttiin Suomi.fi viestien käyttöönottoon. Suomi.fi viestit -palvelu integroidaan Raision asianhallintaan vuoden 2026 aikana. Asiakirjahallinnossa ja kaupunginarkistossa saatiin vuoden 2025 aikana myös viimeisteltyä tietoaineistosiirot Varsinais-Suomen hyvinvointialueen Varhan kanssa.

4.5. Tiedonohjaus- ja tiedonhallintasuunnitelmat

Tiedon elinkaaren hallintaan liittyen asiakirjatietojen säilytysajat on määritelty Raision kaupungin tiedonohjaussuunnitelmissa sekä tiedonhallintasuunnitelmissa (arkistonmuodostussuunnitelma). Tiedon säilytysaikojen määrittämisessä otetaan huomioon lainsäädännön määräykset sekä asiaan liittyvät Kuntaliiton ja Tiedonhallintalautakunnan suositukset ja Kansallisarkiston määräykset arkistoitavista asiakirjoista. Tietojen säilytysajan päätyttyä tiedot on joko hävitettävä tietoturvallisesti tai arkistoitava.

Tiedonhallintasuunnitelmiin on merkitty mitä asiakirjoja tulee säilyttää ja arkistoida, kuinka pitkäksi aikaa sekä missä muodossa ja järjestelmässä. Hyväksytyt tiedonhallintasuunnitelmat on tallennettu Raitille. Sähköistä tiedon säilytystä ja hävittämistä ohjataan tiedonohjaussuunnitelmillä. Tiedonohjaussuunnitelmia ylläpidetään erillisissä tiedonohjausjärjestelmissä, jotka toimivat tiettyjen operatiivisten tietojärjestelmien taustalla. Tällä hetkellä Raisiossa on käytössä kaksi TOS-ohjattua järjestelmää. Tiedonohjaus toteutetaan SÄHKE2-suosituksen mukaisesti. Sekä tiedonhallinta- että tiedonohjaussuunnitelmat on laadittu Kuntien yhteisen tehtäväluokituksen pohjalta.

Suunnitelmien ylläpito on jatkuva prosessi, jossa päivityksiä tehdään tehtävien ja tietojen muuttuessa. Vuonna 2025 saatiin valmiiksi mm. mittava päivitys opetustoimen tiedonhallintasuunnitelmaan.

Ei kaikkea voi säilyttää vintillä varmuuden vuoksi.

Tiedonhallinta-asiantuntija Anu Erikssonin kommentti: Tiedonhallinnan vuosi 2025 – jalkautusta ja yhteistyötä

”Tiedonhallinnan vuotta 2025 kuvaa tehtyjen kuvausten jalkautus. Raisiossa on tehty pitkäjänteisesti hyvää työtä monien tiedonhallinnan kuvausten laatimisessa. Viime vuonna oli aika jalkauttaa kuvauksia ja niiden hyödyntämistä vahvemmin organisaatioon.

Myös perinteistä analogisen aineiston hallintaa päästiin toteuttamaan käytännössä, kun saimme viimeistelyä laajat aineistosiirot Varhan kanssa. Siirtoprojektissa korostui ns. perinteisen tiedonhallinnan merkitys: luettelointi ja seulonta kunniaan!

Tärkeä voimavara oli ja on myös seudullinen yhteistyö. Tiedonhallinnasta osallistuttiin ahkerasti seudullisiin tapaamisiin varsinkin tiedonhallintamallin ja asianhallinnan teemojen osalta. Yhteistyön ja vertaistuen merkitystä ei voi liikaa korostaa jatkuvasti muuttuvassa tiedonhallinnan toimintaympäristössä”.

5.

Lainsäädäntö ja muu ohjeistus

Julkishallinnon organisaatiot noudattavat Suomen ja EU:n lainsäädäntöä. EU:n yleinen tietosuoja-asetus (GDPR) ja kansallinen tietosuojalaki muodostavat tärkeimmän tietosuoja ohjaavan lainsäädännön. Tiedonhallintaa ja tietoturvallisuutta ohjaa Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (906/2019) eli niin kutsuttu tiedonhallintalaki. Kuntien tietojenkäsittelyn kenttää ohjaavat lisäksi kuntalaki, hallintolaki, julkisuuslaki, arkistolaki sekä lukuiset muut yleis- ja erityislait.

GDPR

Päätöksiä voi tehdä monella tyylillä.
Laillisesti vain yhdellä.

6.

Tietojohtamisen kehittäminen

Raision kaupungilla ei vielä ole keskitettyä yhtenäistä tietovarantoa oman analytiikkaratkaisun pohjaksi. Tieto sijaitsee edelleen taustajärjestelmien omissa tietovarastoratkaisuissa, mikä vaikeuttaa tiedon yhdistämistä, laadunhallintaa ja organisaation laajuista analytiikkaa. Tämä rakenteellinen tilanne huomioitiin tiedolla johtamisen pelikirjan valmistelussa, jossa todetaan selkeä tarve yhtenäisille prosesseille, omistajuudelle ja tietomalleille, jotta tieto voidaan nostaa aidosti strategiseksi voimavaraksi.

Tähän tarpeeseen vastataksemme vuonna 2026 käynnistyy merkittävä datanhallinnan kehitystyö. Aloitamme kolmen palvelualueen – talouspalveluiden, henkilöstöpalveluiden ja kaupunkikehityspalveluiden – yhteisen datanhallintamallin pilotin, joka toimii pääavauksena laajemmalle kaupunkitasoiselle kehittämiselle tulevana vuosina. Pilotin tarkoituksena on luoda ensimmäinen yhteinen malli tiedon omistajuudelle, laadunhallinnalle, tietorakenteille ja kytkennöille taustajärjestelmien välillä. Tämä työ muodostaa perustan myös sille, että tiedon laatu voidaan jatkossa varmistaa koko sen elinkaaren ajan eikä ainoastaan yksittäisten järjestelmien sisällä.

Pilotin edetessä syntyvät edellytykset Raision ensimmäiselle keskitetylle tietovarastointi- ja analytiikka-alustalle, jonka kilpailutusta valmistellaan jo kuluvan vuoden aikana. Tällainen ratkaisu mahdollistaa jatkossa:

- yhdenmukaiset ja laadukkaat tietomallit
- keskitetyn, turvallisen ja skaalautuvan tietovarastoinnin
- modernit analytiikka- ja raportointikyvykkyydet
- tekoälyä hyödyntävät tiedonhakupalvelut ja automaation
- tiedon läpinäkyvän ja ennakoivan käytön päätöksenteossa

Näin siirrymme vaiheittain tilanteeseen, jossa tieto ei ole vain järjestelmäkohtainen sivutuote, vaan koko organisaation yhteinen, rakenteisesti hallittu ja strategisesti hyödynnettävä voimavara. Samalla johtamisen esteenä olevia silloja puretaan näkyvyyttä lisäämällä toimintoihin. Yhtenäinen ja laadukas tieto luo perustan myös talouden paremmalle ohjattavuudelle: ajantasainen, vertailukelpoinen ja luotettava tieto mahdollistaa talouden suorituskyvyn seurannan, ennakoinnin ja vaikuttavien toimenpiteiden kohdentamisen entistä täsmällisemmin.

7.

Yhteenveto ja ajatuksia jatkosta

Vuosi 2025 osoitti, että Raisio rakentaa määrätietoisesti vahvempaa, turvallisempaa ja tietoon perustuvaa toimintakulttuuria. Tietosuoja- ja tietoturvakoulutusten menestyksellä laajentaminen ja tekoälypohjaisen verkkovalvonnan käyttöönotto nostivat sekä teknistä että inhimillistä suojaustasoa. Tiedonhallintamallin kuvausten ja muutosvaikutusten arvioinnin prosessin jalkautus organisaatioon kasvatti yhteistä tiedonhallinnan tietopohjaa ja lisäsi organisaation osaamistasoa.

Työ ei pääty tähän. Olemme innostavan ja positiivisen uuden kehitysvaiheen alussa. Tietojohtamisen kehittämisen päälinjat – rakenteet (myös tekniset) ja omistajuus, prosessit, tietomallit, tietosuoja ja tietoturva sekä laadunhallinta – ohjaavat kaupungin tulevia vuosia ja varmistavat, että kykenemme rakentamaan hallitusti kokonaisuuden, jossa turvallisuus, laatu, taloudellinen kestävyys ja vaikuttavuus kulkevat käsi kädessä. Tiedolla johtamisen jalkautus arkeen tukee erityisesti talouden suunnittelua, kustannusten hallintaa ja resurssien kohdentamista tilanteessa, jossa toimintaympäristön paineet ja epävarmuus korostuvat.

Vuosi 2026 tulee olemaan rakentamista, konkretisointia ja yhteisten toimintamallien vakiinnuttamista. Yhteistyö palvelualueiden välillä on tärkeämpää kuin koskaan – ja jokaisen rooli, osaaminen ja kyky hyödyntää tietoa arjen päätöksissä ovat avain tulevaisuuden onnistumisiin sekä toiminnan että talouden näkökulmasta.

Raisio jatkaa määrätietoisesti matkaa kohti toimintakulttuuria, jossa tieto on strateginen voimavara ja jossa yhteinen tekeminen, avoimuus ja vastuullisuus näkyvät arjen teoissa. Tämän työn tulokset eivät synny hetkessä, mutta tämän vuoden avaukset varmistavat, että suunta on oikea – vahvempi, viisaampi ja tiedolla sekä taloudellisesti kestävästi toimiva Raisio. Ja tietenkin strategian mukaisesti olemme fiksun rohkea.

TUNNUSLUKUJA 2025

Tietotyöryhmä	
Tietotyöryhmän palaverit	7 kpl
Tietotyöryhmäläisten palavereihin osallistumisaste	83 %
Tietosuoja	
Poikkeamat (tietosuoja ja tietoturva)	7 kpl
Tietosuojaselosteet	77 kpl
Vaikutustenarvioinnit	2 kpl
Tietoturva	
Poikkeamat (tietosuoja ja tietoturva)	7 kpl
Cybercoach	
Käyttäjämäärä	628 kpl
Tehdyt koulutusmoduulit	5340 kpl
Tiedonhallinnan ja tietoturvan muutosvaikutusten arvioinnit	
Muutosilmoitus	7 kpl
Muutosvaikutusten arviointi	3 kpl
Tiedonhallintamalli	
Päivitys/kuvauspalaverit	30 kpl
Infot palvelualueille	16 kpl
Asianhallinta	
Vireille tullutta asiaa vuoden aikana	1933 kpl
Rekisteröityä asiakirjaa vuoden aikana	8318 kpl
Tallennettua sopimusta vuoden aikana	219 kpl
Tehtyä päätöstä (toimielin tai viranhaltija) vuoden aikana	3032 kpl
Tietopyynnöt	
Kaupunginarkiston tietopyynnöt	131 kpl
Julkisuuslain mukaiset tietopyynnöt	44 kpl
Kirjaamo	
Saapuneet ja käsitellyt sähköpostit	5540 kpl
Seudullinen yhteistyö	
Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon seudullisiin yhteistyötapaamiseen osallistuminen	8 kpl

Asiakirjahallinto
kuulostaa kuivahkolta.

Niin kuulostaa
sadevesikaivokin,
kunnes sitä ei ole.

raisiO

Julkaisija: Raison kaupunki

Teksti: Konsernipalveluyksikkö

Taitto: Bränditoimisto Hurraa Oy